

Uchwała Nr 645/2024
Zarządu Województwa Wielkopolskiego
z dnia 19 września 2024 roku

w sprawie zatwierdzenia Rejestru ryzyka wystąpienia nadużyć finansowych w Instytucji Zarządzającej programem Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027

Na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U.2024.566 t.j.), art. 6 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz.U.2022.1079) oraz art. 74 ust. 1 lit. c) i d) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r., ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U.U.E.L.2021.231.159 ze zmianami), Zarząd Województwa Wielkopolskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Zatwierdza się Rejestr ryzyka wystąpienia nadużyć finansowych w Instytucji Zarządzającej programem Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Departamentu Polityki Regionalnej.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Marszałek Województwa

Marek Woźniak

**Uzasadnienie do Uchwały Nr 645/2024
Zarządu Województwa Wielkopolskiego
z dnia 19 września 2024 roku**

w sprawie zatwierdzenia Rejestru ryzyka wystąpienia nadużyć finansowych w Instytucji Zarządzającej programem Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r., ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, Instytucja Zarządzająca zobowiązana jest wprowadzić skuteczne i proporcjonalne środki zwalczania nadużyć finansowych, uwzględniając stwierdzone rodzaje ryzyka. Środki te przyjmuje i wdraża w oparciu o art. 74 ust. 1 lit. c) i d) powyższego Rozporządzenia, który stanowi, że zadaniem systemów zarządzania i kontroli jest zapobieganie nieprawidłowościom, w tym nadużyciom finansowym, oraz ich wykrywanie i korygowanie, oraz odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych wraz z odsetkami z tytułu zwrotu tych kwot po terminie.

Zatwierdzony niniejszą uchwałą Rejestr ryzyka wystąpienia nadużyć finansowych w Instytucji Zarządzającej programem Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 jest odpowiedzią na stawiane przed Instytucją Zarządzającą wymagania w obrębie nadużyć finansowych.

Wojciech Jankowiak

Wicemarszałek

1: OCENA STOPNIA NARAŻENIA NA RYZYKO WYSTĄPIENIA POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW NADUŻYĆ FINANSOWYCH – WYBÓR WNIOSKODAWCY PRZEZ INSTYTUCJE ZARZĄDZAJĄCE

OPIS RODZAJU RYZYKA						
Symbol ryzyka	Nazwa rodzaju ryzyka	Opis rodzaju ryzyka	Kogo dotyczy ryzyko? (instytucja zarządzająca (IZ) / organy wykonawcze (OW) / instytucja wykonująca zadania w zakresie księgowania wydatków) / beneficjenci (BF) / osoby trzecie (OT))	Czy ryzyko ma charakter wewnętrzny (w ramach IZ), zewnętrzny, czy też wynika ze zmywy?	Czy ten rodzaj ryzyka dotyczy Państwa instytucji zarządzającej?	Jeśli odpowiedź brzmi NIE, należy ją uzasadnić.
SR1	Konflikty interesów wewnątrz komisji oceniającej	Członkowie komisji oceniającej IZ z rozmysłem wpływają na ocenę i wybór wnioskodawców w celu faworyzowania konkretnych wnioskodawców, w sposób korzystny rozpatrując ich wnioski podczas dokonywania oceny lub wywierając nacisk na innych członków zespołu	Instytucja Zarządzająca i Beneficjenci	Wewnętrzne / zmywa	Y	
SR2	Falszywe deklaracje złożone przez wnioskodawców	Wnioskodawcy składają we wniosku fałszywe deklaracje, wprowadzając w błąd komisję oceniającą co do faktu, że spełniają ogólne i szczególne kryteria kwalifikowalności, aby wybrany został ich wniosek	Beneficjenci	Zewnętrzne	Y	
SR3	Podwójne finansowanie	Organizacja wnioskuje o finansowanie tego samego projektu z kilku funduszy unijnych lub państw członkowskich bez zgłaszania tych wniosków	Beneficjenci	Zewnętrzne	Y	
SR4	Zawarcie umowy z podmiotem nieuprawnionym	Pracownik IZ świadomie przygotowuje do zawarcia przez dyrektora IZ umowę z BF, który nie jest do tego uprawniony (np. figuruje na liście podmiotów wykluczonych)	Instytucja Zarządzająca i Beneficjenci	Wewnętrzne / zmywa	Y	
SR5	Zawarcie umowy na niewłaściwym wzorze	Pracownik IZ celowo zmienia zapisy umowy np. zmniejszając zakres odpowiedzialności BF	Instytucja Zarządzająca i Beneficjenci	Wewnętrzne / zmywa	Y	

OPIS RODZAJU RYZYKA				
Symbol ryzyka	Nazwa rodzaju ryzyka	Opis rodzaju ryzyka	Kogo dotyczy ryzyko?	Czy ryzyko ma charakter wewnętrzny (w ramach IZ), zewnętrzny, czy też wynika ze zmowy?
SR1	Konflikty interesów wewnątrz komisji oceniającej	Członkowie komisji oceniającej IZ z rozmysłem wpływają na ocenę i wybór wnioskodawców w celu faworyzowania konkretnego wnioskodawcy, w sposób korzystny rozpatrując jego wniosek podczas dokonywania oceny lub wywierając nacisk na innych członków zespołu	Institucja Zarządzająca i Beneficjenci	Wewnętrzne / zмова

RYZYSKO BRUTTO			ISTNIEJĄCE INSTRUMENTY KONTROLI						RYZYSKO NETTO			
Wpływ ryzyka (BRUTTO)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka (BRUTTO)	Łączny stopień ryzyka (BRUTTO)	Symbol instrumentu kontroli	Opis instrumentu kontroli	Czy prowadzą Państwo ewidencję w zakresie stosowania tego instrumentu kontroli?	Czy sprawdzają Państwo regularnie ten instrument kontroli?	Jak bardzo są Państwo przekonani o skuteczności tego instrumentu kontroli?	Oddziaływanie połączonych instrumentów kontroli na WPLYW ryzyka, biorąc pod uwagę poziomy ufności	Wpływ połączonych instrumentów kontroli na PRAWDOPODOBIEŃSTWO wystąpienia ryzyka, biorąc pod uwagę poziomy ufności	Wpływ ryzyka (NETTO)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka (NETTO)	Łączny aktualny stopień ryzyka (NETTO)
3	2	6	SC 1.1	Ocena wniosku dokonywana jest przez jedną osobę lub dwie osoby weryfikowana przez Przewodniczącego/Zastępcę Przewodniczącego	Tak	Tak	Wysokie	-1	-1	2	1	2
			SC 1.2	IZ prowadzi politykę w zakresie konfliktu interesów obejmującą każdorazowe składanie deklaracji przez wszystkich pracowników i ich rejestrowanie oraz dysponuje środkami służącymi zagwarantowaniu, że te zasady są przestrzegane.	Tak	Tak	Wysokie					
			SC 1.3	IZ prowadzi dla wszystkich pracowników regularne właściwe szkolenia z zakresu norm etyki i uczciwości.	Tak	Tak	Wysokie					
			SC 1.4	IZ dba o to, by poszczególne osoby były świadome konsekwencji uczestniczenia w działalności, która może poddać w wątpliwość ich uczciwość. Należy podać jasne opisy konsekwencji wiążących się z poszczególnymi wykroczeniami.	Tak	Tak	Średnie					
			SC 1.5	Wszystkie regulaminy naboru wniosków są publikowane w formie ogłoszenia o naborze na stronie internetowej programu.	Tak	Tak	Wysokie					
			SC 1.6	Wszystkie wnioski powinny być rejestrowane i oceniane zgodnie z obowiązującymi kryteriami.	Tak	Tak	Wysokie					
			SC 1.7	Wnioskodawcy powinni być informowani o wszystkich decyzjach dotyczących przyjęcia / odrzucenia wniosków.	Tak	Tak	Wysokie					
			SC 1.8	Audyt i kontrola wewnętrzna w ramach struktury IZ.	Tak	Tak	Wysokie					
			SC 1.9	W pracach KOP mogą również uczestniczyć (bez prawa dokonywania oceny projektów) w charakterze obserwatorów: a) przedstawiciele instytucji nadrzędnych w stosunku do IZ w systemie wdrażania FEW b) przedstawiciele partnerów.	Tak	Tak	Wysokie					
			SC 1.10	Ocena projektów zgodnie z zasadami określonymi w dokumentach programowych EFS, nadzór nad prowadzonymi ocenami projektów przez przełożonych.	Tak	Tak	Wysokie					
			SC 1.11	Zapoznanie się i stosowanie wszystkich członków KOP do regulaminu KOP. Nadzór nad prawidłowym przebiegiem KOP przez Przewodniczącego KOP, protokolowanie zdarzeń niestandardowych np. prób wywierania nacisku, itp. Podpisywanie przez wszystkich oceniających oświadczenia o poufności i oświadczenia o bezstronności.	Tak	Tak	Wysokie					
			SC 1.12	Sprawdzenie za pomocą narzędzia informatycznego/aplikacji umożliwiającej weryfikację podmiotu lub osoby powiązań pomiędzy członkiem KOP a podmiotami zaangażowanymi w realizację projektu w danym naborze.	Tak	Tak	Wysokie					

RYZYSKO NETTO			PLAN DZIAŁANIA				RYZYSKO DOCELOWE			
Wpływ ryzyka (NETTO)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka (NETTO)	Łączny aktualny stopień ryzyka (NETTO)	Planowany nowy instrument kontroli	Osoba odpowiedzialna	Termin wdrożenia	Oddziaływanie połączonych planowanych kontroli na nowy WPLYW ryzyka NETTO	Oddziaływanie połączonych planowanych kontroli na nowe PRAWDOPODOBIEŃSTWO ryzyka NETTO	Wpływ ryzyka (DOCELOWY)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka (DOCELOWE)	Łączny stopień ryzyka (DOCELOWY)
2	1	2	nie dotyczy					2	1	2

OPIS RODZAJU RYZYKA				
Symbol ryzyka	Nazwa rodzaju ryzyka	Opis ryzyka	Kogo dotyczy ryzyko?	Czy ryzyko ma charakter wewnętrzny (w ramach IZ), zewnętrzny, czy też wynika ze zmywy?
SR2	Falshywe deklaracje zlozone przez wnioskodawcow	Wnioskodawcy skladaja we wniosku falshywe deklaracje, wprowadzajac w blad komisje ocenijaca co do faktu, ze spelniaja ogolne i szczegolne kryteria kwalifikowalnosci, w celu wygrania procedury wyboru wniosku	Beneficjenci	Zewnetrzne

RYZIKO BRUTTO			ISTNIEJACE INSTRUMENTY KONTROLI							RYZIKO NETTO		
Wplyw ryzyka (BRUTTO)	Prawdopodobienstwo wystapienia ryzyka (BRUTTO)	Laczny stopien ryzyka (BRUTTO)	Symbol instrumentu kontroli	Opis instrumentu kontroli	Czy prowadza Państwo ewidencje w zakresie stosowania tego mechanizmu kontroli?	Czy sprawdzaja Państwo regularnie ten instrument kontroli?	Jak bardzo sa Państwo przekonani o skutecznosci tego instrumentu kontroli?	Oddziaływani e połączonych instrumentów kontroli na WPLYW ryzyka, biorac pod uwage poziomy ufności	Wplyw połączonych instrumentów kontroli na PRAWDOPODOB IENSTWO wystapienia ryzyka, biorac pod uwage poziomy ufności	Wplyw ryzyka (NETTO)	Prawdopodobienstwo wystapienia ryzyka (NETTO)	Laczny aktualny stopien ryzyka (NETTO)
3	3	9	SC 2.1	Proces analizowania przez IZ wniosków dotyczących projektów obejmuje niezależną weryfikację wszystkich dokumentów uzupełniających.	Tak	Tak	Wysokie	-1	-2	2	1	2
			SC 2.2	W procesie analizowania przez IZ wniosków wykorzystywana jest wcześniejsza wiedza na temat beneficjenta, ułatwiająca potwierdzenie wiarygodności przedstawionych deklaracji i informacji.	Tak	Tak	Wysokie					
			SC 2.3	W procesie analizowania przez IZ wniosków wykorzystywana jest wiedza na temat wcześniejszych niezgodnych z prawem wniosków i innych nieuczciwych praktyk.	Tak	Tak	Wysokie					
			SC 2.4	Pozyskanie informacji w zakresie niefigurowania podmiotu na Liście osób i podmiotów objętych sankcjami w związku z wojną w Ukrainie.	Tak	Tak	Wysokie					
			SC 2.5	Sprawdzenie za pomocą narzędzia informatycznego/aplikacji umożliwiającej weryfikację podmiotu lub osoby powiązań pomiędzy podmiotów zaangażowanych w realizację projektu.	Tak	Tak	Wysokie					

RYZIKO NETTO			PLAN DZIAŁANIA					RYZIKO DOCELOWE		
Wplyw ryzyka (NETTO)	Prawdopodobienstwo wystapienia ryzyka (NETTO)	Laczny aktualny stopien ryzyka (NETTO)	Planowany nowy instrument kontroli	Osoba odpowiedzialna	Termin wdrozenia	Oddziaływani e połączonych planowanych kontroli na nowy WPLYW ryzyka NETTO	Oddziaływanie połączonych planowanych kontroli na nowe PRAWDOPODOB IENSTWO ryzyka NETTO	Wplyw ryzyka (DOCELOWY)	Prawdopodobienstwo wystapienia ryzyka (DOCELOWE)	Laczny stopien ryzyka (DOCELOWY)
2	1	2	nie dotyczy					2	1	2

2: OCENA STOPNIA NARAŻENIA NA RYZYKO WYSTĄPIENIA POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW NADUŻYĆ FINANSOWYCH – REALIZACJA PROGRAMU I WERYFIKACJA DZIAŁAŃ

OPIS RODZAJU RYZYKA							
Symbol ryzyka	Nazwa rodzaju ryzyka	Opis ryzyka	Szczegółowy opis rodzaju ryzyka	Kogo dotyczy ryzyko? (Instytucja zarządzająca (IZ) / organy wykonawcze (OW) / instytucja wykonująca zadania w zakresie księgowania wydatków (IC) / Beneficjenci (BF) / Osoby trzecie (OT))	Czy ryzyko ma charakter wewnętrzny (w ramach IZ), zewnętrzny, czy też wynika ze umowy?	Czy ten rodzaj ryzyka dotyczy Państwa instytucji zarządzającej?	Jeśli odpowiedź brzmi NIE, należy ją uzasadnić
Wdrożenie – rodzaje ryzyka związane z zamówieniami publicznymi w przypadku zamówień objętych przetargiem prowadzonym przez beneficjenta i przez niego zarządzanych							
IR1	Ukryty konflikt interesów lub łapówki i nielegalne honoraria	Członek personelu beneficjenta faworyzuje wnioskodawcę / oferenta, ponieważ: - wystąpił niezgłoszony konflikt interesów lub - zapłacono łapówkę bądź nielegalne honorarium	1) Beneficjenci mogą zawierać umowy o podwykonawstwo z osobami trzecimi, w których członek personelu ma swoje interesy, czy to finansowe, czy to innego rodzaju. Podobnie, organizacje mogą nie w pełni ujawniać wszystkie konflikty interesów, gdy występują o udzielenie zamówienia lub 2) osoby trzecie, które złożyły wniosek o udzielenie zamówienia, mogą oferować Beneficjentom łapówki lub nielegalne honoraria, by wpłynąć na decyzję o udzieleniu zamówienia.	Beneficjenci i osoby trzecie	Zewnętrzne		
IR2	Unikanie wymaganej procedury konkurencyjnej	Beneficjent unika wymaganej procedury konkurencyjnej, faworyzując konkretnego wnioskodawcę przy udzieleniu lub utrzymaniu niego zamówienia poprzez: - dzielenie zamówień lub - nieuzasadnione udzielenie zamówienia jednemu oferentowi lub - nieorganizowanie procedury przetargowej lub - nieprawidłowe przedłużenie okresu obowiązywania zamówienia.	1) Beneficjenci mogą podzielić zamówienia na co najmniej dwa zlecenia lub umowy, by uniknąć rozpoczęcia procedury konkurencyjnej lub przeglądu na wyższym szczeblu kierownictwa lub 2) Beneficjenci mogą sfałszować uzasadnienie udzielenia zamówienia jednemu oferentowi, przygotowując bardzo zawężone specyfikacje lub 3) Beneficjenci mogą przyswajać umowy faworyzowanym osobom trzecim bez wymaganej procedury przetargowej lub 4) Beneficjenci mogą przedłużać pierwotny okres realizacji zamówienia poprzez wprowadzanie do umowy zmian lub stawianie dodatkowych warunków, w celu uniknięcia powtórnej procedury przetargowej.	Beneficjenci i osoby trzecie	Zewnętrzne	Y	
IR3	Manipulowanie przebiegiem procedury konkurencyjnej	Członek personelu IZ faworyzuje oferenta w ramach procedury konkurencyjnej poprzez: - nadużycia w specyfikacjach lub - ujawnienie danych dotyczących przetargu lub - manipulowanie ofertami, - brak weryfikacji lub nadużycia w zakresie weryfikacji podstaw wykluczenia oferenta z postępowania	1) Beneficjenci mogą dostosowywać zaproszenia do przetargu lub zapytania ofertowe tak, by zawierały zastrzeżenia specyfikacji, które są przygotowane pod kątem kwalifikacji danego oferenta lub którym tylko jeden oferent może sprostać. Zawężone specyfikacje mogą być wykorzystane w celu wykluczenia pozostałych kwalifikujących się oferentów lub 2) pracownicy beneficjenta odpowiedzialni za proces przetargowy, opracowanie projektu lub ocenę ofert mogą ujawnić poufne informacje, aby pomóc wybranemu oferentowi w skonstruowaniu najlepszej oferty technicznej lub finansowej. Dane takie mogą dotyczyć szacunkowego budżetu, preferowanych rozwiązań lub szczegółów oferty konkurentów lub 3) beneficjenci mogą manipulować ofertami po ich otrzymaniu tak, by zapewnić wybór faworyzowanego wykonawcy 4) beneficjenci mogą celowo nie dokonywać weryfikacji podstaw wykluczenia oferenta z postępowania w zakresie niefigurowania podmiotu na Liście osób i podmiotów objętych sankcjami w związku z wojną w Ukrainie.	Beneficjenci i osoby trzecie	Zewnętrzne	Y	
IR4	Zmowa przetargowa	W celu otrzymania zamówienia oferenci manipulują procedurą konkurencyjną zorganizowaną przez beneficjenta, wchodząc w zmwę z innymi oferentami lub tworząc fikcyjnych oferentów: - zmowa przetargowa obejmująca składanie ofert przez wzajemnie powiązane przedsiębiorstwa lub - fikcyjny usługodawca	1) Osoby trzecie na danym obszarze geograficznym, w regionie lub w danej branży mogą wejść w zmwę w wieloletni sposób, aby pokonać konkurencję i podnieść ceny, np. stosując oferty zabezpieczające, ograniczanie ofert przetargowych, składanie rotacyjnych ofert przetargowych i podział rynku lub 2) osoby trzecie mogą stworzyć fikcyjnego usługodawcę w celu składania ofert zabezpieczających w ramach zmwę, podnoszenia kosztów lub generowania fikcyjnych faktur. Ponadto pracownik beneficjenta może zatwierdzić płatności na rzecz fikcyjnego dostawcy w celu zdefraudowania środków.	Osoby trzecie	Zewnętrzne	Y	
IR5	Nieuczciwe informowanie o cenach	Oferent manipuluje procedurą konkurencyjną, nie podając w ofercie niektórych kosztów.	Osoby trzecie mogą nie przedstawiać aktualnych, całkowitych i dokładnych kosztów lub danych dotyczących cen w ofercie cenowej, co powoduje wzrost ceny zamówienia.	Osoby trzecie	Zewnętrzne	Y	
IR6	Manipulowanie zestawieniami poniesionych wydatków	Wykonawca manipuluje zestawieniami poniesionych wydatków lub fakturami w celu zawyżenia lub powtórzenia wykazania poniesionych kosztów: - jeden wykonawca dubluje zestawienia poniesionych kosztów lub - fałszuje, zawyża lub powiela faktury.	1) Osoba trzecia realizująca szereg zleceń na podobnego rodzaju fakturze może wykazywać te same koszty personelu, opłaty lub wydatki w odniesieniu do kilku zamówień lub 2) osoby trzecie mogą świadomie przedkładać fałszywe, zawyżone lub powielone faktury, działając samodzielnie lub w zmwę z osobami odpowiedzialnymi za udzielenie zamówienia.	Osoby trzecie	Zewnętrzne	Y	
IR7	Niedostarczenie lub zastąpienie produktów	Wykonawcy naruszają warunki zamówienia, nie dostarczając uzgodnionych produktów lub wprowadzając w nich zmiany bądź zastępując je produktami niższej jakości - zastępowanie produktów lub - brak produktów lub usługa niewyświadczona zgodnie z umową o udzielenie dotacji	1) Osoby trzecie mogą zastępować przedmioty wymienione w zamówieniu przedmiotami niższej jakości lub w inny sposób nie wypełniać warunków specyfikacji, a następnie świadomie wprowadzać w błąd, twierdząc, że je wypełniły. Beneficjenci mogą współuczestniczyć w tym nadużyciu finansowym lub 2) niektóre lub wszystkie produkty bądź usługi, które mają być dostarczone w ramach zamówienia, mogą nie zostać dostarczone, bądź też zamówienie zostało świadomie zrealizowane niezgodnie z umową o przyznanie dotacji.	Beneficjenci i osoby trzecie	Zewnętrzne	Y	
IR8	Zmiana obowiązującego zamówienia	Beneficjent i wykonawca działają w zmwę w celu zmiany istniejącego zamówienia, tak by zapisy umowy były korzystniejsze dla osoby trzeciej, w takim stopniu, że pierwotna decyzja o udzieleniu zamówienia przestaje obowiązywać.	Po zawarciu umowy przez beneficjenta i osobę trzecią mogą zostać do niej wprowadzone poprawki, które doprowadzą do takiej zmiany warunków umowy, że pierwotna decyzja o udzieleniu zamówienia przestaje obowiązywać.	Beneficjenci i osoby trzecie	Zewnętrzne	Y	
Wdrożenie – rodzaje ryzyka związane z kosztami pracy poniesionymi przez beneficjentów lub osoby trzecie							
IR9	Zawyżenie kwalifikacji pracowników lub zakresu wykonywanych przez nich czynności	Wykonawca świadomie zawyża kwalifikacje pracowników lub zakres wykonywanych przez nich czynności w celu deklarowania ich jako koszty kwalifikowalne. - niewystarczająco wykwalifikowani pracownicy lub - niezgodne z rzeczywistością opisy czynności wykonanych przez pracowników	1) Beneficjent lub osoba trzecia mogą przedstawić w ramach przetargu zespół odpowiednio wykwalifikowanych pracowników, a następnie wykonać zadanie przy pomocy pracowników, którzy nie są wystarczająco wykwalifikowani lub 2) Beneficjent lub osoba trzecia mogą świadomie fałszować opisy zadań wykonanych przez pracowników, tak by mieć pewność, że wykazywane koszty zostaną uznane za kwalifikowalne.	Beneficjenci i osoby trzecie	Zewnętrzne	Y	
IR10	Nieprawdziwe koszty pracy	Beneficjent świadomie przedstawia nieprawdziwe koszty pracy za czynności, które nie zostały wykonane lub które nie zostały wykonane zgodnie z zamówieniem. - nieprawdziwe koszty pracy lub - nieopłacone nadgodziny lub - wykazane nieprawidłowe stawki godzinowe lub - koszty pracowników wykazywane w odniesieniu do nieistniejących osób lub - koszty pracowników wykazywane w odniesieniu do czynności wykonanych poza okresem realizacji zamówienia.	1) Beneficjent lub osoba trzecia mogą świadomie deklarować niewykonaną pracę, zawyżając liczbę godzin przepracowanych przez osoby prowadzące szkolenie lub fałszując dokumenty potwierdzające przeprowadzenie takich zajęć, takie jak rejestr obecności i faktury za wynajęcie sal wykładowych lub 2) Beneficjent lub osoba trzecia mogą świadomie deklarować nadgodziny w przypadku, gdy pracownikom nie jest zwyczajowo wypłacane wynagrodzenie za dodatkowe godziny pracy lub 3) Beneficjent lub osoba trzecia mogą świadomie deklarować zawyżone stawki z tytułu wykonanej pracy, podając nieprawdziwe stawki godzinowe lub godziny pracy lub 4) Beneficjent lub osoba trzecia mogą fałszować dokumentację w celu deklarowania kosztów z tytułu osób, które nie są zatrudnione lub które nie istnieją lub 5) Beneficjent lub osoba trzecia mogą świadomie fałszować dokumentację, by sprawić wrażenie, że koszty zostały poniesione we właściwym okresie realizacji zamówienia.	Beneficjenci i osoby trzecie	Zewnętrzne	Y	
IR11	Koszty pracy są nieprawidłowo przydzielane do poszczególnych projektów	Beneficjent świadomie nieprawidłowo rozdziela koszty pracowników między projekty unijne i inne źródła finansowania	Beneficjent może świadomie nieprawidłowo rozdzielać koszty pracowników między projekty unijne i inne źródła finansowania	Beneficjenci	Zewnętrzne	Y	

OPIS RODZAJU RYZYKA				
Symbol ryzyka	Nazwa rodzaju ryzyka	Opis ryzyka	Kogo dotyczy ryzyko?	Czy ryzyko ma charakter wewnętrzny (w ramach IZ), zewnętrzny, czy też wynika ze zmywy?
IR2	Unikanie wymaganej procedury konkurencyjnej	Beneficjent unika wymaganej procedury konkurencyjnej, faworyzując konkretnego wnioskodawcę przy udzielaniu lub utrzymaniu jego zamówienia poprzez: - dzielenie zamówień lub - nieuzasadnione udzielenie zamówienia jednemu oferentowi lub - niezorganizowanie procedury przetargowej lub - nieprawidłowe przedłużenie okresu obowiązywania zamówienia,	Beneficjenci i osoby trzecie	Zewnętrzne

RYZYSKO BRUTTO			ISTNIEJĄCE INSTRUMENTY KONTROLI							RYZYSKO NETTO							
Wpływ ryzyka (BRUTTO)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka (BRUTTO)	Łączny stopień ryzyka (BRUTTO)	Symbol instrumentu kontroli	Opis instrumentu kontroli	Czy prowadzą Państwo ewidencję w zakresie stosowania tego mechanizmu kontroli?	Czy sprawdzają Państwo regularnie ten instrument kontroli?	Jak bardzo są Państwo przekonani o skuteczności tego instrumentu kontroli?	Oddziaływani e połączonych instrumentów kontroli na WPLÝW ryzyka, biorąc pod uwagę poziomy ufności	Wpływ połączonych instrumentów kontroli na PRAWDOPODOB IEŃSTWO wystąpienia ryzyka, biorąc pod uwagę poziomy ufności	Wpływ ryzyka (NETTO)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka (NETTO)	Łączny aktualny stopień ryzyka (NETTO)					
2	4	8	Dzielenie zamówień					Nie	Tak	Średnie	-	-	1	2			
			IC 2.1	IZ sprawdza wykaz zamówień zaproponowanych przez beneficjentów przed wdrożeniem projektów w odniesieniu do zamówień tuż poniżej wartości progowych	Nie	Tak	Średnie										
			IC 2.2	Beneficjenci zobowiązani są do stosowania przepisów zamówień publicznych, zawartych w ustawie PZP i dokumentach programowych, w tym Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków. IZ zobowiązuje beneficjenta w umowie o dofinansowanie do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w ramach projektu w sposób zapewniający w szczególności zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców, a także zgodnie z warunkami i procedurami określonymi w Wytocznych.	Tak	Tak	Wysokie										
			IC 2.3	IZ sprawdza stosowanie ww. przepisów podczas weryfikacji wniosków o płatność oraz kontroli projektów. Beneficjenci mają ustawowy i programowy zakaz dzielenia zamówień na części, w celu uniknięcia stosowania wymaganej procedury konkurencyjnej, co IZ sprawdza podczas m.in. kontroli.	Tak	Tak	Wysokie										
			Nieuzasadnione udzielenie zamówień jednemu oferentowi												Tak	Tak	Wysokie
			IC 2.4	IZ wymaga, aby Beneficjent umieszczał ogłoszenia o zamówieniu na portalu zamówień publicznych lub w bazie konkurencyjności, celem uzyskania przez Beneficjenta jak największej liczby konkurencyjnych ofert, co podlega weryfikacji IZ.	Tak	Tak	Wysokie										
			IC 2.5	IZ okresowo sprawdza próbę zamówień w celu potwierdzenia, że specyfikacje techniczne nie są zbyt zawężone w porównaniu z usługami wymaganymi w odniesieniu do programu. IZ sprawdza prawidłowość udzielenia zamówień zgodnie z PZP i zasadą konkurencyjności najpóźniej na etapie rozliczania wydatków we wnioskach o płatność.	Tak	Tak	Wysokie										
			IC 2.6	Beneficjenci zobowiązani są do stosowania przepisów zamówień publicznych, zawartych w ustawie PZP i dokumentach programowych, w tym Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków. IZ zobowiązuje beneficjenta w umowie o dofinansowanie do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w ramach projektu w sposób zapewniający w szczególności zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców, a także zgodnie z warunkami i procedurami określonymi w Wytocznych.	Tak	Tak	Wysokie								-1	-2	1
Nieprawidłowe przedłużenie okresu realizacji zamówienia					Tak	Tak	Wysokie										
IC 2.7	Beneficjenci zobowiązani są do stosowania przepisów zamówień publicznych, zawartych w ustawie PZP i dokumentach programowych, w tym Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków. IZ zobowiązuje beneficjenta w umowie o dofinansowanie do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w ramach projektu w sposób zapewniający w szczególności zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców, a także zgodnie z warunkami i procedurami określonymi w Wytocznych.	Tak	Tak	Wysokie													

OPIS RODZAJU RYZYKA				
Symbol ryzyka	Nazwa rodzaju ryzyka	Opis ryzyka	Kogo dotyczy ryzyko?	Czy ryzyko ma charakter wewnętrzny (w ramach IZ), zewnętrzny, czy też wynika ze zmowy?
IR4	Zmowa przetargowa	W celu otrzymania zamówienia oferenci manipulują procedurą konkurencyjną zorganizowaną przez beneficjenta, wchodząc w znowę z innymi oferentami lub tworząc fikcyjnych oferentów: - zmowa przetargowa obejmująca składanie ofert przez wzajemnie powiązane przedsiębiorstwa lub - fikcyjny usługodawca	Osoby trzecie	Zewnętrzne

RYZYSKO BRUTTO			ISTNIEJĄCE INSTRUMENTY KONTROLI						RYZYSKO NETTO								
Wpływ ryzyka (BRUTTO)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka (BRUTTO)	Łączny stopień ryzyka (BRUTTO)	Symbol instrumentu kontroli	Opis instrumentu kontroli	Czy prowadzą Państwo ewidencję w zakresie stosowania tego mechanizmu kontroli?	Czy sprawdzają Państwo regularnie ten instrument kontroli?	Jak bardzo są Państwo przekonani o skuteczności tego instrumentu kontroli?	Oddziaływanie połączonych instrumentów kontroli na WPŁYW ryzyka, biorąc pod uwagę poziomy ufnosci	Wpływ połączonych instrumentów kontroli na PRAWDOPODOBIEŃSTWO wystąpienia ryzyka, biorąc pod uwagę poziomy ufnosci	Wpływ ryzyka (NETTO)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka (NETTO)	Łączny aktualny stopień ryzyka (NETTO)					
3	2	6															
			Zmowa przetargowa														
			IC 4.1	IZ wymaga, by beneficjenci przyjęli reguły porównywania cen w odniesieniu do standardowych towarów lub usług. IZ sprawdza działanie tych instrumentów kontroli w odniesieniu do próby beneficjentów. W przypadku projektów EFS+ IZ określa w dokumentacji konkursowej standaryzację cen/wydatków w ramach danego konkursu, określając maksymalne stawki kosztów najczęściej występujących w projektach (jeśli dotyczy).	Tak	Tak	Wysokie	-1	-1	2	1	2					
			IC 4.2	IZ prowadzi dla zainteresowanych beneficjentów szkolenia z zakresu zapobiegania nieuczciwym zachowaniom w dziedzinie zamówień publicznych i wykrywania takich zachowań.	Tak	Tak	Wysokie										
			IC 4.3	IZ wdraża i upublicznia mechanizm umożliwiający zgłaszanie przypadków, w których podejrzewa się wystąpienie nieuczciwego zachowania.	Tak	Tak	Średnie										
			IC 4.4	Sprawdzenie, czy przedsiębiorstwa uczestniczące w przetargu nie są wzajemnie powiązane (kierownictwo, właściciele itd.) przy wykorzystaniu dostępnego oprogramowania. IZ sprawdza prawidłowość udzielenia zamówień zgodnie z PZP i zasadą konkurencyjności najpóźniej na etapie rozliczania wydatków we wnioskach o płatność.	Tak	Tak	Wysokie										
			IC 4.5	Sprawdzenie, czy przedsiębiorstwa, które uczestniczyły w przetargu, nie stają się następnie wykonawcą lub podwykonawcą zwycięskiego oferenta	Tak	Tak	Wysokie										
			Fikcyjny usługodawca														
			IC 4.6	W umowie o dofinansowanie IZ zobowiązuje beneficjenta do stosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych zawartych w ustawie PZP i dokumentach programowych, w tym Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków, w tym do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w ramach projektu w sposób zapewniający w szczególności zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców, a także zgodnie z procedurami określonymi w Wytycznych. IZ wymaga, by beneficjenci przyjęli reguły porównywania cen w odniesieniu do standardowych towarów lub usług (dot. szacowania wartości zamówienia).	Tak	Tak	Wysokie										
			IC 4.7	Szczegółowa weryfikacja wniosków o płatność, w tym weryfikacja w ramach pogłębionej analizy. Osoby weryfikujące dokumenty w ramach pogłębionej analizy mają wiedzę na temat postępowań prowadzonych w innych projektach, co może przyczynić się szerszej analizy prowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia. W przypadku wykrycia rozbieżności czy nieprawidłowości Beneficjent wzywany jest do przedłożenia dodatkowych wyjaśnień czy dokumentów. Analiza dokumentów PZP/konkurencyjności prowadzona jest również podczas kontroli na miejscu. Weryfikacja dokumentów następuje w oparciu o zasadę "dwóch par oczu". IZ sprawdza prawidłowość	Tak	Tak	Wysokie										
			IC 4.8	IZ wdraża i upublicznia mechanizm umożliwiający zgłaszanie przypadków, w których podejrzewa się wystąpienie nieuczciwego zachowania.	Tak	Tak	Średnie										

RYZYSKO NETTO	PLAN DZIAŁANIA	RYZYSKO DOCELOWE
---------------	----------------	------------------

OPIS RODZAJU RYZYKA				
Symbol ryzyka	Nazwa rodzaju ryzyka	Opis ryzyka	Kogo dotyczy ryzyko?	Czy ryzyko ma charakter wewnętrzny (w ramach IZ), zewnętrzny, czy też wynika ze zmywy?
IR10	Nieprawdziwe koszty pracy	Beneficjent świadomie przedstawia nieprawdziwe koszty pracy za czynności, które nie zostały wykonane lub które nie zostały wykonane zgodnie z zamówieniem. - nieprawdziwe koszty pracy lub - nieopłacane nadgodziny lub - wykazane nieprawidłowe stawki godzinowe lub - koszty pracowników wykazywane w odniesieniu do nieistniejących osób lub - koszty pracowników wykazywane w odniesieniu do czynności wykonanych poza okresem realizacji zamówienia.	Beneficjenci i osoby trzecie	Zewnętrzne

RYZYSKO BRUTTO			ISTNIEJĄCE INSTRUMENTY KONTROLI						RYZYSKO NETTO			
Wpływ ryzyka (BRUTTO)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka (BRUTTO)	Łączny stopień ryzyka (BRUTTO)	Symbol instrumentu kontroli	Opis instrumentu kontroli	Czy prowadzą Państwo ewidencję w zakresie stosowania tego mechanizmu kontroli?	Czy sprawdzają Państwo regularnie ten instrument kontroli?	Jak bardzo są Państwo przekonani o skuteczności tego instrumentu kontroli?	Oddziaływanie połączonych instrumentów kontroli na WPLYW ryzyka, biorąc pod uwagę poziomy ufnosci	Wpływ połączonych instrumentów kontroli na PRAWDOPODOBIEŃSTWO wystąpienia ryzyka, biorąc pod uwagę poziomy ufnosci	Wpływ ryzyka (NETTO)	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka (NETTO)	Łączny aktualny stopień ryzyka (NETTO)
3	2	6								2	1	2
			Falszywe koszty pracy									
			IC 10.1	W odniesieniu do kosztów pracy beneficjenta – IZ rutynowo wymaga od beneficjentów dowodów, że są w stanie niezależnie zweryfikować zakończenie/wykonanie czynności związanych z projektem np. rejestru obecności, systemów rejestracji czasu.	Tak	Tak	Wysokie					
			IC 10.2	W odniesieniu do kosztów pracy beneficjenta - IZ rutynowo sprawdza wykonane czynności i sprawozdania finansowe otrzymane od beneficjentów pod kątem wszelkich rozbieżności między planowanymi a faktycznie wykonanymi czynnościami. W przypadku zauważenia różnic należy wystąpić o wyjaśnienia i dodatkowe dowody oraz zweryfikować je.	Tak	Tak	Wysokie					
			IC 10.3	W odniesieniu do kosztów pracy osób trzecich - IZ wymaga od beneficjentów rutynowego występowania do osób trzecich o dowody stanowiące niezależną dokumentację wykonania czynności np. rejestr obecności lub systemy rejestracji czasu. IZ sprawdza działanie tego instrumentu kontroli w odniesieniu do próby beneficjentów.	Tak	Tak	Wysokie					
			IC 10.4	Podczas kontroli na miejscu IZ/IP weryfikuje na próbie dowody potwierdzające przydatność kadry realizującej zadania w ramach projektu oraz posiadanie przez kadrę odpowiednich kwalifikacji, pod warunkiem, że Beneficjent określił takie wymagania we wniosku o dofinansowanie.	Tak	Tak	Wysokie					
			IC 10.5	IZ na etapie weryfikacji wniosków o płatność falszywe koszty sprawdza na podstawie pogłębionej analizy dokumentów dołączonych do wniosków o płatność. Dodatkowo kontrolerzy EFS+ kontrolują dokumenty potwierdzające liczbę przepracowanych godzin przez personel projektu takie jak zapisy czasu pracy, listy obecności (w tym też dokumentację merytoryczną). IZ weryfikuje ww.informacje podczas weryfikacji wniosku o płatność/kontroli projektu.	Tak	Tak	Wysokie					
			Niezasadnione nadgodziny									
			IC 10.6	W odniesieniu do kosztów pracy beneficjenta – IZ sprawdza podczas kontroli projektów oraz weryfikacji wniosków o płatność dokumenty dot. wykonanych czynności i dokumenty finansowe, pod kątem wszelkich rozbieżności między planowanym a faktycznym wykorzystaniem pracowników (liczba osób i czas pracy).	Tak	Tak	Wysokie					
			IC 10.7	Beneficjenci zobowiązani są do bieżącego wprowadzania do CST2021 m.in. imiennych danych dot. zaangażowania personelu projektu i podpisanych umów. IZ weryfikuje ww.informacje podczas weryfikacji wniosku o płatność/kontroli projektu.	Tak	Tak	Wysokie					
			Wykazane nieprawidłowe stawki godzinowe									
			IC 10.8	W odniesieniu do kosztów pracy beneficjentów – IZ sprawdza końcowe sprawozdania finansowe, porównując je z dowodami potwierdzającymi faktycznie poniesione koszty płac (np. umowami, listami płac) i czas spędzony na wykonywaniu czynności w ramach projektu (np. systemami rejestracji czasu, rejestrami obecności).	Tak	Tak	Wysokie					

3: OCENA STOPNIA NARAŻENIA NA RYZYKO WYSTĄPIENIA POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW NADUŻYĆ FINANSOWYCH – POŚWIADCZANIE I PŁATNOŚCI

OPIS RODZAJU RYZYKA						
Symbol ryzyka	Nazwa rodzaju ryzyka	Opis ryzyka	Kogo dotyczy ryzyko? (Instytucja zarządzająca (IZ) / organy wykonawcze (OW) / instytucja wykonująca zadania w zakresie księgowania wydatków / beneficjenci (BF) / osoby trzecie (OT))	Czy ryzyko ma charakter wewnętrzny (w ramach IZ), zewnętrzny, czy też wynika ze zmywy?	Czy instytucja zarządzająca jest narażona na ten rodzaj ryzyka?	Jeśli nie, proszę podać uzasadnienie
CR1	Niepełny / niewłaściwy proces weryfikacji zarządzania	Weryfikacje zarządzania mogą nie dawać wystarczającej pewności co do braku nadużycia finansowego, co wynika z braku niezbędnych umiejętności lub zasobów w obrębie IZ	Instytucja Zarządzająca	Wewnętrzne	Y	
CR2	Niepełny / niewłaściwy proces poświadczania wydatków	Poświadczanie wydatków może nie dawać wystarczającej pewności co do braku nadużycia finansowego, co wynika z braku niezbędnych umiejętności lub zasobów w obrębie IC.	Instytucja Wykonująca Zadania w Zakresie Księgowania Wydatków	Wewnętrzne	Y	
CR3	Konflikty interesów wewnątrz IZ	Członków IZ może dotyczyć konflikt interesów, który niewłaściwie wpływa na zatwierdzanie płatności w przypadku niektórych beneficjentów.	Instytucja Zarządzająca i Beneficjenci	Wewnętrzne / zmywa	Y	
CR4	Konflikt interesów wewnątrz Instytucji Wykonującej Zadania w Zakresie Księgowania Wydatków	Wydatek może zostać poświadczony przez Instytucję Wykonującą Zadania w Zakresie Księgowania Wydatków powiązaną z Beneficjentem.	Instytucja Wykonująca Zadania w Zakresie Księgowania Wydatków i Beneficjenci	Wewnętrzne / zmywa	Y	
CR5	Konflikt interesów u Beneficjenta	Zlecenie płatności (przelew) może zostać wystawiony na nieuprawniony podmiot lub na niewłaściwą kwotę	Instytucja Zarządzająca i Beneficjenci	Wewnętrzne / zmywa	Y	

4: OCENA STOPNIA NARAŻENIA NA RYZYKO WYSTĄPIENIA POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW NADUŻYĆ FINANSOWYCH – UDZIELANIE ZAMÓWIEŃ BEZPOŚREDNICH PRZEZ INSTYTUCJE ZARZĄDZAJĄCE

OPIS RYZYKA							
Symbol ryzyka	Nazwa rodzaju ryzyka	Opis ryzyka	Szczegółowy opis rodzaju ryzyka	Kogo dotyczy ryzyko? (Instytucja zarządzająca (IZ) / organy wykonawcze (OW) / instytucja wykonująca zadania w zakresie księgowania wydatków / Beneficjenci (BF) / Osoby trzecie (OT))	Czy ryzyko ma charakter wewnętrzny (w ramach IZ), zewnętrzny, czy też wynika ze z umowy?	Czy instytucja zarządzająca jest narażona na ten rodzaj ryzyka?	Jeśli nie, proszę podać uzasadnienie
PR1	Unikanie wymaganej procedury konkurencyjnej	Członek personelu IZ unika wymaganej procedury konkurencyjnej, faworyzując konkretnego oferenta przy otrzymaniu lub utrzymaniu przez niego zamówienia poprzez: - nieorganizowanie przetargu lub: - dzielenie zamówień lub - nieuzasadnione udzielenie zamówienia jednemu oferentowi lub - nieprawidłowe przedłużenie okresu obowiązywania umowy.	1) Członek IZ może podzielić zamówienie na co najmniej dwa zlecenia lub umowy, by uniknąć rozpoczęcia procedury konkurencyjnej lub przeglądu na wyższym szczeblu kierownictwa lub 2) członek IZ może sfałszować uzasadnienie udzielenia zamówienia jednemu oferentowi, przygotowując bardzo zawężone specyfikacje lub 3) członek IZ może przyznawać umowy faworyzowanym osobom trzecim bez wymaganej procedury przetargowej lub 4) członek IZ może przedłużać pierwotny okres realizacji zamówienia poprzez wprowadzanie do umowy zmian lub stawianie dodatkowych warunków, w celu uniknięcia powtórnej procedury przetargowej.	Instytucja Zarządzająca i osoby trzecie	Wewnętrzne / Zmowa	Y	
PR2	Manipulowanie przebiegiem procedury konkurencyjnej	Członek personelu IZ faworyzuje oferenta w ramach procedury konkurencyjnej poprzez: - nadużycia w specyfikacjach lub - ujawnienie danych dotyczących przetargu lub - manipulowanie ofertami lub - brak weryfikacji lub nadużycia w zakresie weryfikacji podstaw wykluczenia oferenta z postępowania	1) Członek IZ może dostosowywać zaproszenia do przetargu lub zapytania ofertowe tak, by zawierały specyfikacje, które są przygotowane pod kątem kwalifikacji danego oferenta lub którym tylko jeden oferent może sprostać. Zawężone specyfikacje mogą być wykorzystane w celu wykluczenia pozostałych kwalifikujących się oferentów lub 2) pracownicy IZ odpowiedzialni za proces przetargowy, opracowanie projektu lub ocenę ofert mogą ujawnić poufne informacje, aby pomóc wybranemu oferentowi w skonstruowaniu najlepszej oferty technicznej lub finansowej. Dane takie mogą dotyczyć szacunkowego budżetu, preferowanych rozwiązań lub szczegółów oferty konkurentów lub 3) członek IZ może manipulować ofertami po ich otrzymaniu tak, by zapewnić wybór faworyzowanego wykonawcy 4) pracownicy IZ mogą celowo nie dokonywać weryfikacji podstaw wykluczenia oferenta z postępowania w związku w zakresie niefigurowania podmiotu na Liście osób i podmiotów objętych sankcjami w związku z wojną w Ukrainie	Instytucja Zarządzająca i osoby trzecie	Wewnętrzne / zmowa	Y	
PR3	Ukryty konflikt interesów lub łapówki i nielegalne honoraria	Członek personelu IZ faworyzuje wnioskodawcę / oferenta, ponieważ: - wystąpił niezgłoszony konflikt interesów (np. fałszywe oświadczenie) lub - zapłacono łapówkę bądź nielegalne honorarium	1) Zlecenie może zostać udzielone beneficjentowi, z którym związane są interesy członka personelu, czy to finansowe, czy też innego rodzaju. Podobnie, organizacje mogą nie w pełni ujawniać wszystkie konflikty interesów, gdy występują o udzielenie zamówienia lub 2) Beneficjenci, którzy złożyli wniosek o udzielenie zamówienia, mogą oferować łapówki lub nielegalne honoraria, by wpłynąć na decyzję o udzieleniu zamówienia.	Instytucja Zarządzająca i osoby trzecie	Wewnętrzne / zmowa	Y	
PR4	Falszowanie dokumentów	Nielegalne działania oferenta w celu osiągnięcia korzyści majątkowych	Członek IZ dopuszcza się działań niezgodnych z prawem w celu osiągnięcia korzyści majątkowych. Czynności te mogą polegać np. na zmianie daty wystawienia dokumentów, aby spełnić wymogi zawarte w ogłoszeniu. Może nastąpić również dopisanie treści korzystnych dla oferenta jak również usunięcie adnotacji z posiadanej dokumentacji, które mogłyby wykluczyć oferenta, może nastąpić podrobienie lub przerobienie dokumentów i używanie ich jako autentyczne.	Instytucja Zarządzająca	Wewnętrzne / zmowa	Y	

